

Bruxelles, 4. prosinca 2020.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2018/0170(COD)

10008/1/20
REV 1 ADD 1

GAF 35
FIN 520
CODEC 705
PARLNAT 129

OBRAZLOŽENJE VIJEĆA

Predmet: Stajalište Vijeća u prvom čitanju s ciljem donošenja Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013 u pogledu suradnje s Uredom europskog javnog tužitelja i djelotvornosti istraga koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara

- obrazloženje Vijeća
- donijelo Vijeće 4. prosinca 2020.

I. UVOD

1. Komisija je 23. svibnja 2018. Europskom parlamentu i Vijeću podnijela prijedlog o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013 o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) u pogledu suradnje s Uredom europskog javnog tužitelja i djelotvornosti istraga koje provodi OLAF (Uredba o OLAF-u). Prijedlog se temelji na članku 325. UFEU-a (redovni zakonodavni postupak).
2. Revizorski sud 15. studenoga 2018. dostavio je svoje mišljenje br. 8/2018¹.
3. Europski parlament na plenarnoj sjednici 16. travnja 2019. donio je zakonodavnu rezoluciju za stajalište u prvom čitanju². Ta rezolucija, koja sadrži 140 amandmana, temelji se na izvješću Odbora za proračunski nadzor i na mišljenjima Odbora za pravna pitanja i Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove.
4. Radna skupina za suzbijanje prijevara raspravljala je o predmetu na brojnim sastancima od lipnja 2018. do svibnja 2019. Odbor stalnih predstavnika 12. lipnja 2019. usvojio je mandat za početak pregovora s Europskim parlamentom³.
5. Od studenoga 2019. održano je nekoliko fizičkih i virtualnih tehničkih sastanaka s Europskim parlamentom na kojima je riješen velik broj pitanja. Dogovor o kompromisnim tekstovima i načelnim točkama postignut je tijekom političkog trijaloga 26. lipnja, nakon čega su uslijedila pojašnjenja proizišla iz sastanaka u srpnju koji su bili više tehničke prirode.
6. Odbor stalnih predstavnika 30. rujna 2020. potvrdio je konačni kompromisni tekst⁴.

¹ SL C 42, 1.2.2019., str. 1.

² Dok. 8570/19.

³ Dok. 10095/19.

⁴ Dok. 11108/20 + ADD 1 + COR 1.

II. CILJ

7. Taj prijedlog prvenstveno je usmjeren na prilagodbu Uredbe o OLAF-u kako bi se osigurala neometana suradnja između OLAF-a i Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO), za koju se predviđa da će biti funkcionalna početkom 2021. Nadalje, prijedlogom se nastoje riješiti glavni nedostaci u djelotvornosti istraga koje provodi OLAF, kao što su izostanak pristupa transakcijama na bankovnim računima i prihvatljivost izvješća i preporuka OLAF-a u nacionalnim postupcima, te pojasniti određene postupovne odredbe.

III. ANALIZA STAJALIŠTA VIJEĆA U PRVOM ČITANJU

A. Postupovni kontekst

8. Europski parlament i Vijeće održali su pregovore radi postizanja dogovora u fazi stajališta Vijeća u prvom čitanju („rani dogovor u drugom čitanju”). Tekst stajališta Vijeća u prvom čitanju odražava kompromisni paket o kojem su dva suzakonodavca postigla dogovor uz potporu Komisije.

B. Sažetak glavnih poboljšanja

9. Glavna poboljšanja mogu se sažeti kako slijedi:
- uređaji u privatnom vlasništvu (članak 3. stavak 5. i članak 4. stavak 2. točka (a)): u skladu s odgovarajućim pravnim zaštitnim mjerama OLAF-u će biti dopušten pristup uređajima u privatnom vlasništvu u mjeri u kojoj se ti uređaji upotrebljavaju u poslovne svrhe i u mjeri u kojoj je to dopušteno nacionalnim istražnim tijelima, kada je riječ o vanjskim istragama; u pogledu unutarnjih istraga, upućuje se na odluke koje je donijela odgovarajuća institucija, tijelo, ured ili agencija;

- pristup transakcijama na bankovnim računima (članak 7. stavci 3., 3.a i 3.b): pronađena je kompromisna formulacija kojom se OLAF-ova prava na pristup ograničavaju na prava jednaka onima nacionalnih istražitelja koji imaju pristup bankovnim računima;
- nadzornik postupovnih jamstava (članci 9.a i 9.b): postignut je dogovor o neovisnoj funkciji koja je u organizacijskom smislu povezana s nadzornim odborom; opseg funkcije nadzornika obuhvaća i pravila koja se primjenjuju na istrage OLAF-a, posebno postupovne uvjete i temeljna prava; nadzornik može davati preporuke glavnom direktoru OLAF-a;
- pristup izvješćima OLAF-a (članak 10. stavak 3.b): umiješana osoba može zatražiti pristup završnom izvješću OLAF-a pod uvjetom da relevantna nacionalna tijela koja vode naknadno pokrenute nacionalne postupke u roku od 12 mjeseci za to daju izričitu suglasnost;
- prihvatljivost dokaza (članak 11.): ojačane su prihvatljivost izvješća OLAF-a kao dokaza u upravnim postupcima i komunikacija s OLAF-om o uočenim pitanjima u vezi s prihvatljivošću;
- viši postupovni standardi za OLAF-ove istrage kojima se pruža potpora EPPO-u (članak 12.e stavak 3.): slijedom mišljenja nadzornog odbora OLAF-a Europski parlament od OLAF-a je zatražio primjenu postupovnih standarda koji bi bili jednaki onima koji se primjenjuju u kaznenim istragama kako bi se zaštitila prihvatljivost prikupljenih dokaza u naknadno pokrenutim kaznenim postupcima; postignuti kompromis obvezuje EPPO na blisku suradnju s OLAF-om kako bi se osiguralo poštovanje postupovnih standarda, bez proširenja mandata OLAF-a;

- suradnja između OLAF-a i EPPO-a (članci od 12.b do 12.g): postignut je kompromis u skladu s kojim će OLAF-u za provođenje dopunskih istraga biti potrebna suglasnost EPPO-a; EPPO mora reagirati, ali nema obvezu opravdati svoje prigovore OLAF-u;
- nadzorni odbor (članak 15.): uređen je pristup nadzornog odbora predmetima OLAF-a, čime je riješen dugi spor između tih dvaju tijela;
- izvješća o daljnjem postupanju tijela države članice OLAF-u (članci 11. i 16.): predviđeno je poboljšanje kako bi se OLAF-u omogućilo bolje praćenje predmeta i utvrđivanje nedostataka.

IV. **ZAKLJUČAK**

10. Stajalište Vijeća u prvom čitanju odražava pošten i uravnotežen kompromis postignut tijekom pregovora između Vijeća i Europskog parlamenta uz pomoć Komisije. Riješene su brojne sporne točke, uzimajući u obzir vrlo osjetljiva pitanja u pogledu razlika između nacionalnih kaznenih postupaka i istražnih struktura država članica Unije. Postignuta su oba cilja izmjene Uredbe o OLAF-u: osigurana je dobra suradnja između OLAF-a i EPPO-a te je poboljšán niz postupovnih aspekata kako bi OLAF mogao djelotvornije provoditi svoje istrage.